မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁။	- ခင်မောင်ရင်ရဲ့ ခင်မောင်ရင်	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဧပြီလ)	၁၀
	- ခင်မောင်ရင်	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဇန်နဝါရီလ)	၂၆
	- ခင်မောင်ရင်...ဆိုတာ		၃၃
၂။	အောင်မြင့်ရဲ့ အောင်မြင့်	(ရုပ်ရှင်တေးကဗျာမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဇွန်လ)	၃၆
၃။	- မော်ဒန်ပန်းချီဆရာ မောင်ဒီ	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၅၊ ဒီဇင်ဘာလ)	၄၄
	- မောင်ဒီရဲ့ မော်ဒန်ပုံပြင်(၁)	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဇူလိုင်လ)	၆၂
	- မောင်ဒီရဲ့ မော်ဒန်ပုံပြင်(၂)	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဩဂုတ်လ)	၇၀
၄။	ကြီးမြင့်စောရဲ့ ကြီးမြင့်စော	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဇွန်လ)	၈၀
၅။	ပန်းချီဆရာဗိသုကာ ကိုတင်ဝင်း	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဩဂုတ်လ)	၁၀၆
၆။	- ပန်းချီဆရာ ဝင်းဖေမြင့် နှင့် စကားပြောခြင်း (ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၅၊ ဩဂုတ်လ)		၁၁၆
	- True color ထဲက ပန်းချီဆရာ ဝင်းဖေမြင့် (ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ အောက်တိုဘာလ)		၁၃၀
၇။	ပိုပိုနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	(Beauty မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၄၊ ဒီဇင်ဘာလ)	၁၄၈
၈။	- မုတ်သုံနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း	(Beauty မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၃၊ ဧပြီလ)	၁၆၀
	- မုတ်သုံပြောတဲ့ မုတ်သုံ အကြောင်း	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဖေဖော်ဝါရီလ)	၁၇၄
	- မုတ်သုံဆိုတဲ့ မြစ်တစ်စင်း	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဖေဖော်ဝါရီလ)	၁၈၂
၉။	မြင့်စိုး	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ မေလ)	၁၉၀
၁၀။	မင်းဝေအောင်ရဲ့ အစောပိုင်းနှစ်များ	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဇူလိုင်လ)	၁၉၈
၁၁။	စိုးနိုင်	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ ဇွန်လ)	၂၀၈
၁၂။	လူဝကြီးပန်းချီဆရာ မောင်မြင့်အောင်	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ မတ်လ)	၂၁၈
၁၃။	အေးကိုကိုယ်တိုင်ရေး အေးကို	(Rati မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၃၊ အောက်တိုဘာလ)	၂၂၆
၁၄။	ဇော်မောင်	(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၇၊ စက်တင်ဘာလ)	၂၅၆
၁၅။	ဇကာစာချို	(Beauty မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ မတ်လ)	၂၆၆
၁၆။	ငြိမ်းချမ်းဆု	(Beauty မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၄၊ ဖေဖော်ဝါရီလ)	၂၇၄

ခင်မောင်ရင်ရဲ့ခင်မောင်ရင်

(ပန်းမဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၆၊ ဧပြီလ)

- **ဆရာငယ်ငယ်က အကြောင်းပဲ ကျွန်တော့်ကို ပြောပေးပါ။ ဆရာ ငယ်ငယ်က ဘယ်လိုပန်းချီဆွဲလဲပေါ့။**

ပန်းချီဆွဲတာက First year တုန်းက တစ်ပတ်ကို တစ်ကြိမ်ပေါ့။ ကြည့်ပြီးတော့ ဆွဲရတယ်။ ဆွဲသာဆွဲ၊ ဆွဲပြီးရင် တင်ပြရတယ်။ အမှတ်ပေးတယ်။ အဲဒီကနေစပြီးတော့ ကြိုက်တာ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပန်းချီဆွဲရတာကို။

- **ဒါဆို တဂ္ဂသိုလ်ရောက်မှပေါ့။**

အေး တဂ္ဂသိုလ်ရောက်မှ၊ ဟိုငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းနေတုန်းက လုပ်ဖူးတယ်။ ကျောင်းနှစ်တန်း၊ သုံးတန်း၊ လေးတန်း အထိ ဦးလှဘော်က ဆရာ။ Drawing Master ၊ အဲဒီတုန်းက ဒီလိုပဲ ပန်းအိုးလေးနဲ့ ကြည့်ဆွဲ အရောင်ခြယ်ဆိုခြယ်၊ သူက လုပ်ပြတာပေါ့။ သူ့လိုလည်း ကိုယ်က မလုပ်တတ်ဘူး။

Kin Maung Yin, Self Potrait (1991)
(Oil on Canvas) (88.9 x 60.9 cm)

Thant Zaw Collection

- **သိတယ်၊ အဲဒီတော့ တဂ္ဂသိုလ်ရောက်မှ ဆရာ ပန်းချီကို ဆွဲဖြစ်တာပေါ့။**

ဟုတ်တယ်။ အဲဒီတော့ ကိုယ်လေ့လာတာက "အရောင်"။ အရောင်ကိုသေသေချာချာလေ့လာတယ်။ color ဆိုပြီးတော့ တစ်ပတ်ကိုတစ်ချိန်လားမသိဘူး။ လေ့လာတယ်။ Drawing ဆိုတာ ကိုယ်ဆွဲချင်သလိုဆွဲ၊ Free ပေါ့။ ကြည့်ပြီးတော့ အမှတ်ပေးတယ်။ (၁၀) မှတ်၊ ဘယ်လောက်ဘယ်လောက်(၆)မှတ်၊ သိပ်ကောင်းရင်(၇)မှတ်။ သိပ်မကောင်းရင် (၄)မှတ်။ ဒါပဲ။

Kin Maung Yin
(1938- 2014)

Photo Courtesy of Ma Mar Mar

❝ မော်ဒန်အတော်... မရှိဘူး။ ဘာမှ မရှိဘူး။ အရှေ့ခေတ်မှာဆွဲရင် မော်ဒန်။ ဟိုးရှေးတုန်းကဆွဲရင် ancientပါပဲ။ အဲဒါပဲ သိတာ။ အဲဒါ မော်ဒန်အတော်... ဘာညာအတော်ဆိုတာ မသိဘူး။ ❞

- **အဲဒီတုန်းက ဆရာတယ်သူ့ဆီက သင်လဲ။**

မသင်ဘူးလေ။ ဒီလိုပဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဆွဲတာ၊ အရောင်ဆိုလည်းကိုယ့်ဟာကိုယ် စပ်စပ်ပြီး လုပ်ရတာ သူက ပုံစံလေးတွေပြတယ်။ ဒီပုံစံလေးတွေ လုပ်စမ်းပေါ့ဆို လုပ်တယ်၊ ဒါပဲ။

- **ဆရာ ဘာပုံကို ဆွဲရလဲ။**

ပုံဆွဲတာလား။ ရှုမျှော်ခင်းပုံ၊ တစ်ခုခုမြင်တာကိုကြည့်ဆွဲတာ၊ အခန်းဝင်မှာ စားပွဲလေးပေါ်တင်ထားတာလည်း ဆွဲတယ်၊ အပြင်ကဟာကိုလည်း ဆွဲတယ်။ ကောပဲ ဆွဲတယ်။ ဆွဲပြီးတော့ ကြည့်ပြီးတော့ ဆွဲလို့ရသွားပဲဆိုတဲ့ "အသိ" က ရောက်လာတယ်။ သူများတွေဆွဲတဲ့ Sketch ဟိုဓာတ်ပုံ၊ ဒီဓာတ်ပုံတွေ လျှောက်ဆွဲရတယ်။

- **အရောင်တွေကျတော့ရော။**

အဲ အရောင်ကျတော့ ဘာလဲ ခုနပုံထဲထည့်...ထည့်အရောင်ထည့်တာပဲ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကျတော့ လေ့လာတာက "သဘောတရား"၊ သတ်သတ်စီ၊ ပန်းချီဆွဲတာနဲ့အရောင်ထည့်တာက သတ်သတ်စီ။ မသိဘူး။ သတ်သတ်စီလို့ပဲ ထားလိုက်တယ်။ Colorကို လေ့လာတယ်။ ပန်းချီပညာကို လေ့လာတယ်။ တစ်ခု၊ တစ်ခုကိုလေ့လာတယ်။

- **လေ့လာတာက သတ်သတ်၊ ဆွဲတာက သတ်သတ်ဆရာ။**

အေး...သတ်သတ်၊ Color ပေါ့ Color ...

- **စာအုပ်တွေ ဘာတွေဆီကရောလေ့လာလား။**

စာအုပ်လည်း ဖတ်တယ်။ ဖတ်တာက ဖတ်တာပဲ။ စာအုပ်ထဲကအတိုင်းဘာလုပ်မယ် ညာလုပ်မယ်မရှိဘူး။ အဲဒီလိုပဲ ဖတ်ရုံတင် ဖတ်ရတယ်။ ဖတ်ပြီးတော့ မေ့သွားတာပဲ။ ဖတ်ရုံတင်ဖတ်။

(၁)

ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ "သတ်မှတ်ချက်" တွေကြားထဲမှာ ကြီးပြင်းလာကြပြီး၊ အဲဒီသတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ပဲ နပန်းလုံးကြရင်း၊ ပညာတွေသင်၊ အလုပ်တွေလုပ်၊ အိမ်ထောင်သားမွေးမှုတွေ ပြုကြ...၊ နောက်ဆုံး အဲဒီ "သတ်မှတ်ချက်" တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု (ဆိုပါတော့ ရောဂါသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုခု)နဲ့ပဲ အဆုံးသတ်ကြမှာ အသေအချာ။ ပြီးတော့ အဲဒီသတ်မှတ်ချက်တွေ တစ်ပုံတစ်ပင်နဲ့ ရှုပ်ပွနေတဲ့ ဒီကမ္ဘာကြီးကို ထားခဲ့ပြီး ကိုယ့်ဘာသာ တစ်ကိုယ်ထီးတည်း ပျောက်ကွယ်သွားကြရမှာလည်း အသေအချာ။

ဒီတော့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ပစေ ဒီ "သတ်မှတ်ချက်" တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို မလှုပ်သာအောင် ချုပ်ထားမြဲ၊ အမြင်တွေ ဝေဝါးအောင် ပိတ်ထားမြဲ၊ အတွေးတွေ မပြတ်သားအောင် လွှမ်းမိုးထားမြဲ။

(၂)

ဒီ "သတ်မှတ်ချက်" တွေဆိုတာ ဘာကိုပြောတာလဲလို့ မေးရင်...ကျွန်တော်တို့ ပြောချင်တာ တစ်ခုခုကိုသာ ပြောလိုက်။ ဒီစကားထဲမှာ အဲဒီ "သတ်မှတ်ချက်" ဆိုတာကိုတွေ့လိုက်ရပြီးသား။

ဥပမာ သူဟာ ပန်းချီဆရာ "ငြိမ်းချမ်းဆု" လေလို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ သူဟာ "ပန်းချီဆရာ" ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်ထဲမှာ

ငြိမ်းချမ်းဆု

Nyein Chan Su
Dream Scape
(Acrylic on Canvas)

Photo Courtesy of the Artist

Photo Courtesy of the Artist

Nyein Chan Su
(1973)

မိနေပြီ။ သူ့ကို ရန်ကုန်မှာ ၁၉၇၃ခုနှစ်မှာ မွေးတယ်လို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ သူဟာ "ရန်ကုန်သား" ဆိုတဲ့ နေရာသတ်မှတ်ချက်နဲ့ ၁၉၇၃ ဆိုတဲ့ အချိန်သတ်မှတ်ချက်ထဲမှာ သွားမိနေပြီ။

ကျွန်တော်ဟာ သူနဲ့တွေ့ပြီး စကားတွေ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ပန်းချီကိစ္စအကြောင်းကို မေးတော့ သူက သူ့ပန်းချီကိစ္စအကြောင်းကို ပြန်ဖြေပါတယ်။ ကျွန်တော်က "သတ်မှတ်ချက်" တွေနဲ့မေးမြန်းတော့ သူကလည်း ဒီ "သတ်မှတ်ချက်" တွေနဲ့ပဲပြန်ဖြေခဲ့ပါတယ်။ အရှင်းဆုံးပြောရရင်၊ စောစောက ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ "သတ်မှတ်ချက်" တွေနဲ့ နပန်းလုံးခဲ့ကြတာပါ။

(၃)

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပန်းချီအနုပညာကို သိထားသင့်တယ်။ ခံစားတတ်သင့်တယ်။ လူတိုင်းဟာ ကကြီးခခွေး သင်သလို အနုပညာကိုလည်း သင်ထားသင့်တယ်လို့ ပြောကြစတမ်းဆိုရင် ဘာကို ကျွန်တော်တို့ သင်ပေးကြမလဲ။ ဘာကို ကျွန်တော်တို့ သင်ယူကြမလဲ။

အရောင်တွေ ကောက်ကြောင်းတွေ၊ နောက်တော့ ဒီအရောင်တွေ ကောက်ကြောင်းတွေနဲ့ ရေးဆွဲတဲ့ပုံတွေ၊ လူပုံ...အိမ်ပုံ...သစ်ပင်ပုံ...တောပုံ...တောင်ပုံ...။

❝ မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ ရေးဖို့ စုတ်နဲ့ ဆေးတွေရှိပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ကိုယ် ဘာလုပ်ချင်လဲဆိုတာ ထပ်စဉ်းစားရတယ်။ စဉ်းစားတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် ကြိုက်တာက "အရောင်" ကို ကြိုက်တယ်။ ဒီမျက်လုံးကနေ မြင်လိုက်တဲ့ အရောင်ကို ခံစားချင်သလို ခံစားတယ်။ အဓိက က ကျွန်တော်က ဒီ "အတွေး" ကြီး မပေးချင်ဘူး။ ကျွန်တော့်ရည်ရွယ်ချက်က ပန်းချီကားကနေ "အတွေး" ကြီးကို ကျွန်တော် မပေးချင်ဘူး။ ❞